

R E G É L Ő.

PESTEN vasárnap aprilis 20^{kán} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Képek nélkül egy ezüst forinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóírásnak egyes száma 24 kr; egyes kép 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

Senegalparti kunyhó. *(Folytatás.)*

Ugy végeztetett volt, hogy ezen nyughelyet csak hajnalban hagyják-el, de némelly utasok azon gyanúra vetődtek, hogy a' Maurok azért hozák őket ezen tanyájokba, hogy annál könnyebben kirabolhassák. Aggodalmokat közlötték a' többivel is; mire nagy félelem fogá-el majd csak valamennyit, 's azért eltökélették, hogy azonnal utnak induljanak. Picard, noha ezen pusztaság lakóji nagyobb rézének hűtelenségét ismerte, még is mindent elkövetett uti társai megnyugtatóására, 's annak elhíttetésére, hogy az Arabok sokkal inkább tartanak a' senegali lakosoktól, hogysem a' karavan megfosztása által magokat emezeknek boszúállására kitennék. De a' félénkeket semmi se nyugtathatámeg, 's ez okból éj közepette ismét utnak eredtek. A' Maurok, kik ezen felkerekedés okát azonnal kitudták, nem szüntek hitese állításaikkal őket megnyugtadni: de midőn látnak, hogy a' karavan vezérei el voltak tökéelve a' szállás elhagyására, tereh-hordó szamaraikat ajánlák egész a' Senegalig. Az állatok tehát bérbe vétettek naponként 12 frankért, azután a' tegnapi szerezsen kalauzokkal együtt utnak indultak.

Achmet, kinek felesége beteg volt, nem kísérheté-el a' Picard-familiát, de ezt igen szívökre ajánlá a' kalauzoknak. Mivel Picard csak két szamarat bérlelheteki háznépe számára, ő és három leánya Sarolta, Amalia, 's Maria kénytelenek voltak gyalogolni. De a' tanyától egy kis távulságra a' nemes lelkű Begnére, (az t. i. kinek a' Picardiak már egyszer megmentésüket köszönék, midőn őket a' többiek embertelenül a' pusztaságban hagyni szándékoztak) kényszeríté őket, hogy a' magának bérelt szamarat fogad-

nák-el tőle, mert azt mondá, hogy arra soha ülni nem fog, ha maga mellett egészen ellankadt asszonyokat gyalogolni látna. Ezen derék tiszt, kinek emberiségét 's vitézségét későbbben a' király is megjutalmazá, olly figyelmet 's részvételt mutatott ezen szerencsétlen familia iránt, melly nélkül a' gyengéd asszonyok talán soha sem állhatták volna ki e' vándorlás viszontagságait.

Julius 11-kén reggeli öt óra tájban ismét a' tenger partjára értek, mellyet a' szamarak meglátván a' rajtok ülőkkel együtt valamennyin a' tengernek iramlottak, hogy a' hosszú ut mély homokjában megfáradt testöket a' vízben felfrisítsék, és így gazdájik is fürdeni kénytelenítették, a' mi nem volt minden veszedelem nélkül. Azonban senkinek sem esett baja, 's miután a' szamarakat ismét kituszkolhatták a' vízből, kaczagással folytatók utjokat. Tíz óra tájban egy hajót láttak a' tengeren. Azonnal fehér kendőt kötöttek egy puska csúcsára, 's midőn azt ide 's tova kanyargatnák, örömökre láttak, hogy a' hajón levők észre vették. Mihelyt a' hajó kevéssé a' parthoz közelített, a' szerencsen kalauzok azonnal tengerbe ugráltak, hogy ahhoz ussanak. Fél óra múlva vissza felé usztak, 's három hordócskát hajtottak magok előtt. Estiau urnak egy levelet hoztak Parnajon urtól, Argus brigghajó kapitányától, ki a' tutaj felkeresésére küldetett, 's neki meghagyatott, hogy a' ne talán előtalált többi hajótörést szenvedőknek némelly eleséggel szolgáljon. A' három hordóban kétsült, kevés bor, pálinka, és egy hollandi sajt volt. Milly szerencsés találkozás, milly boldogító jelenet vala ez! Azonnal osztzkodtak; mindenikre egy kétsült, kis darab sajt, pohár bor, 's mintegy fél pohár pálinka jutott. Szelencze helyett parton talált csiga-héjakat használtak. Leirhatlan, milly jól esett nekik ezen vendégség; mert az által ők, kik a' függőlegesen rájuk sütő nap sugarai ellen magokat nem védhették, hosszas szükség-szenvedés 's annyi féle inség által ellankasztva régóta minden szeszes ital nélkül éltek, most mintegy ujra születtek, 's a' létezet, melly valamennyinek már terhére kezde lenni, ismét kíváncs szerencse gyanánt tűnt-fel előttük. Minden homlokráncz eloszlott; a' nembarátok is testvéri módon borultak egymás nyakába; a' gyermekek most mosolyogtak legelőször a' hajótörés óta, szóval kiki uj erővel, uj örömmel látszatott lelkesítve lenni.

Ez a' nap átaljában szerencsenap volt a' vándorokra nézve; mert nem sokára ezen ebédjek után több szerencsen asszonyok jövének, kik nekik eladó tejet 's irós vajat hoztak, mellyeket ugyan drágán fizettek, mert egy pohár tej három frank volt, de legalább ezen enyhítő szereket magokkal vihették. Két órányi pihenés mulva felkerekedvén odább vándorlottak.

Estveli hat óra tájban Picard ur olly lankadtnak érzé magát, hogy egy fertály órányi pihenést szükségesnek tartá. Felesége 's öregbik leánya vele maradott, háznépének többi tagjai a' karavánnal odább mentek. Azonban csak hamar álom lépé-el mind a' hármat, 's midőn felébredtek, nagy rémulve keresték szemeikkel az eltűnt karavánt. A' nap már alkonyodni készült, 's Picard kétségbe esve bánta-meg gondatlanságát, hogy az álomtól magát ellepetni engedé, midőn tevéken ülő néhány Maurokat látott messziről, kik előtt mind ő, mind az asszonyok úgy megrémültek, hogy futásra készülnének; de Sarolta és mostohája ájulva rogtak öszve. Már közel voltak hozzájuk a' rémitő nagy szakálú Maurok, midőn egyik leugorván tevéjéről, így kiált vala feléjük francziául: „Ne féljenek az asszonyságok semmit is, ezen arab ruhában egy Angolyt látnak magok előtt, ki segedelmökre sietett ide. Hallottam a' Senegal partján, hogy a' hajótörés kegyeteket ezen pusztá vidékre vetette, 's minthogy pusztaságon lakó több fejedelmekkel jól ismerős vagyok, gondolám, hogy jelenlétem kegyetek hasznára lehet.“ E' szavak megnyugtatók az asszonyokat, 's a' nagy lelkű Angolynak köszönetöket igyekeztek kijelenteni. Carnet ur, így nevezé magát, mondá, hogy az általa előtalált karaván egy órányira várakozik reájok; erre néhány kétsülttel szolgált a' Picardiaknak, 's együtt indultak utra; az asszonyok gyalogoltak, mert el nem tőkélhették magokat, hogy a' tevékre felüljenek, mit azonban Picard örömost cselekedett. A' vándorsereg némelly édes vízzel telt kutak mellé telepedett, 's midőn őket vándorink elérék, ez éjjel az itt maradást meghatározzák. Javalották a' katonáknak, hogy fát hordjanak össze, 's rakjanak tüzet a' vad állatok eltávoztatása végett: de midőn erre állani nem akarnának, Carnet ur megigéré, hogy arról a' vele levő Maurok eléggé fognak gondoskodni, hogy háló helyöktől a' vad állatok távol maradjanak. A' Maurok csak ugyan

egész éjjel körüljárták a' karavánt, 's időről időre ugyan olly kiáltásokat tettek, mellyek a' mult éjjel az utasok némellyikét olly nagy rettegésbe hozták.

Csendes nyugalom után hajnalban négy óraker ismét utnak eredtek. Carnet ur elhagyá a' karavánt, hogy, ha valahol lehetne, eleséget szerezzen számukra. A' szamarak mind eddig annyira mennyire engedelmesek valának; de már most a' takarmány hijja miatt csökönyösek (stättig) lettek, 's valamennyin, mint valamelly jeladásra, ugyan azon pillanatban levették a' hátokon ülőket. Nem kevés fáradságukba került a' Mauroknak, míg őket ismét befogni, 's előbbi gazdájiknak vissza adni tudták. Dél felé olly nagy lön a' hévség, hogy még a' Maurok is alig tudták kiállani; ez okból kénytelenek voltak a' vándorok ama magos homokdombok árnyékában oltalmat keresni, mellyek távul a' parttól a' pusztaság belsejébe látszának vonulni. De milly kin volt oda érni! A' homok betű szerinti értelemben tüzes vala; a' szamarakat tengerparton kelle hagyni, mivel mozdulni sem akartak helyökből; a' karaván legtöbb tagjainak lábbelijek 's kalapjuk hibázott, 's pedig, míg egy kis árnyékre találhattak, jó egy órányi távulságra kellett vándorlaniok.

Elérkezvén az ohajtott dombok megé, egy Gummi-Mimosa alá heveredtek, de majd valamennyin megfulladáshoz érzék magokat közeledni. Sarolta legroszabbul érzé magát; szemei előtt minden elfeketült, már semmit se láthatott, 's halálát közel gondolta, midőn a' matrózok egyike czipőjét nyujtá neki, mellyben kevés mocsárvizet tett-el magának. Sarolta mohon ivott belőle, midőn az utasoknak hasonló szómjúságtól epedett egyike elkapta tőle a' czipőt, hogy a' benne levő vizet magáéva tegye; de annak alja olly underító vala, hogy le nem nyelhetvén kiöntötte. Begnére kapitány némelly szorgosan megőrzött kétsülmorzsákat nyujta Saroltának; de ő azokat legkisebb öcsjének szájába dugá, ki halálához közelíteni látszaték.

Midőn e' szomorú helyet elhagyni készülnének, megláták Carnet urat, ki néhány Maurok kíséretében feléjük sietett, 's vizet, riskását, és aszalt halakat hozott. Ivott ugyan mindenik, de igen kevésnek volt annyi ereje, hogy ehetett volna, bár milly derekasán volt a' riskása elkészítve; most csak a' tengerpartra vágyódtak vissza, hogy magokat fürdés által felfrisítsék; el is értek oda egyórai unal-

mas 's kinos vándorlás után. Itt a' szamarakat nyakig láták vizben állani, 's azonnal példájokat követték ők is. Fél órai fürdés után a' parton kinyugodtak, 's minekutána három óra körül csendes észak keleti szél támadott, hozzá fogtak ismét utjuk folytatásához. A' nagy lelki Angoly ujjolag előre sietett élelmek szerzése végett. Négy óra felé az ég beborult, távulról menydörgés hallatszott, de szerencséjekre az égi háború nem jött feléjük, és sértetlenül értek a' helyre, hol Carnet ur egy vásárlott ökörrel várakozék a' vándor seregre. Már most a' száraz föld belseje felé fordultak, hogy magoknak éjjeli helyet keressenek, mire egy kis erdőcske szélén találtak is, mellyhez közel néhány édes vizű kutak is valának. Itt az ökör leváogatván szét daraboltatott, 's kiki vacsorája készítéséhez látott. Sarolta erős hideglelésbe esvén enni nem tudott, hanem elszunnyadt. Felébredvén a' maga marha-hús szabatját (porcio) mellette levő czipőjeiben találta, mellyeket neki egy matróz kölcsönözött volt, minthogy vérző, 's a' tuskék és kavics által felkarczott mezitelen lábain járni már képtelen volt. A' hús jóformán el volt égetve, 's a' tányér szagát is, mellyen fekvék, magába szívta; de még is evett belőle keveset, a' többit ugyan ama matróznak adá, ki a' czipőt kölcsönözé, 's ki most is, látván Saroltának roszul létét, egy kis bádog medenczében különös ügyességgel hús-levest készített neki. Sarolta azután egy kis vizért könyörge; a' hajós legény azonnal hozott neki mocskos kalapjában; Sarolta annyira szomjazott, hogy amaz edényből minden undorodás nélkül ivott.

Nem sokára mindnyájan felébredvén korán elindultak, mert a' reménység, hogy még estvélig a' Senegalhoz juthatnak, mindenkit felélesztett. — Kilencz óra felé a' tenger-parton különféle nyájakkal találkoztak, mellyeknek fiatal szerecsen pásztoraiktól tejet vettek. Ezeknek egyike Picard urnak azon ajánlást tette, hogy bicsakjáért (Taschenmesser), mellyet Picardnál látott, a' Senegalig, mellytől még két jó órányi messzeségre volt a' karaván, szamarát oda kölcsönözi. Örömmel fogadtatott ajánlása, 's a' fiatal pásztor a' vándorsereget kísérvén elhagyá pajtá-sait. Egy másik történet kellemetlen következéseket vonhatott volna maga után, de még is tréfásan végződék. Egy szerecsen, használni akarván a' jó alkalmatosságot, a' Me-

dusa elszenderedett kovácsának kardját ellopá; dea' Francia arra felébredvén irtózatossal futott a' tolvaj után, ki prédájával elillantott: azonban midőn ez magát a' dühös Europaitól üzőbe vétetve látná, vissza fordult, 's letérdelve adá által a' kovácsnak kardját, ki a' bizodalom és bánásnak ezen bizonyosságán megilletődvén, azt önkényt oda ajándékozá neki. A' karaván néhány tagjai hátra maradtak, hogy ezen jelenet kimenetelét nézhessék. — Egyszerre látják messziről vándor-társaikat hangos örömköltésök közt a' partról a' száraz föld belsejébe sietni; sokan közülök a' hátra maradók elejekbe siettek, 's jelenték nekik, hogy egy kis halom tetejéről meglátták a' Senegalt; ezek olly hamar, mint csak lehetett, futottak ezen ohajtott látmány helyére, és ó, milly gyönyörrel nyugodtak szemeik az előttük megnyíló vidéken! A' mindig zöld fák, mellyek ezen szép folyónak partját árnyékozzák, elégségesek voltak, hogy vándorinkba ezen tájék paradicsomi szépségének varázsát ihlessék. A' keresztül gázolt homoktenger után ezen fűvel gazdag virálynak zöldje kimondhatlanul vidámitá őket. 'S milly gyönyörrel enyhíté a' folyó partjára érőket annak édes viz-árja. Mig ők egy bokros hely árnyékába heveredtek, a' két francia tisztól kísért jötevő Angoly előre sietett, hogy a' karaván jövetelét bejelentse, és átszállításukra hajókat kérjen. *(Folyt. köv.)*

J E L E S M O N D Á S.

S z i v s o r s a.

Ó! gyakran a' szívnek édes ösztöneit

'S tárgyaihoz vonzó rózsaköteleit

Egy tündér-kép elvágja!

A' szilaj vágyások gigási harczeit

E' bujdosó csillag ezen orkánjait

Bevont szemünk nem látja.

B e r z s e n y i ; közli S z e n d á r.

Nemzet fő díszé. Minden nemzetnek fődíszét, valódi nyugalmát, 's boldogságát nem hadakozó és foglaló dicsvágya, hanem ön magának és egyes tagjainak erénye, királyuk, 's hazájokhoz vonzó hűsége és szeretete alapítja. Ezen erénynek, hűségnek és szeretetnek mentől több példájival kérkedhetik egy nemzet, annál nagyobb, erősb és szerencsésebb minden haza.

G. K e m é n y József.

É l e t - s z a b á l y o k. A' nevendék lelkében formátlanul rejteznek a' nemes tehetségek, mint virág-levelkek nyíló bimbójokban.

Pompás korona fejlik belőlek, ha czélirányosan segíti elő a' ker-tész a' természetet. De ha ujjával erőlteti a' fejledezést, virulta előtt lefonnyad.

A' nyájas tekintet szívjóságának tükre: kinek ábrázatja szü-netlen komor, annak szívében többnyire rossz indulatok rejteznek.

K ú t h y Lajos.

K Ö L T É S Z E T.

A' kincshordó csóka.

Andor mélyen elmélkedve lépdél

Bodrog kellemes partján, 's tanul;

Pénze nincs, fény-polczra nem mehet-fel,

Csak ha olvas, majd úgy boldogul.

'S im felé szállong szelid csókája,

Szép arannyal fénylve barna szája.

Vágyva dugja-el zsebébe pénzét

Andor, 's küldi csókáját viszont,

Es tovább tovább forgatja könyvét,

Mig a' tolvaj uj pénzért osont.

'S a' mint telni kezd ürült erszénye,

Mindinkább vidul borongó kedve.

Igy naponként csókájával eljár

Andor Bodrog áldott partjára;

'S így naponként újabb kincseket zár

Szekerényének titkos aljára.

Azt se tudja honnét száll csókája

Annyi kincscsel mindennap hozzája.

Erdélyből azt nagy Patak várába

A' hires Rákócziak hozák,

Mellynek egyik tárt kis ablakába

A' csókát arany pénzek csalák,

Melly urához onnét pénzzel szállva

Mindig kedvesebb vendég lön nála.

'S im a' gyült kincs annyi, hogy külföldre

Andor indulhat tanulni már;

Uj derűlettel ragyog reménye

A' mint a' tudósok földén jár

Ur leend honn számtalan kincsével,

'S szép tisztséget nyer mivelt eszével.

Haj! de még is árulástól félve,

'S féltve kincsét, melly lopott vala,

Kél gonosz szándék kemény szívébe

Szállva rá öldöklés angyala;

'S avval teszi kegytelen háláját,

Hogy megfojtá kincs-lopó csókáját.

Andor ur most rangban, — 's kincscsel éli
 Gazdag élte boldog kedveit;
 De arannyal lassan felcseréli
 Lelke nyugtát, csendes éjeit.
 Jótevőjét bánta, — mért öle meg?
 Sirját ássa ez derült kedvének!

Mint regék beszélik, egykor éjjel
 Harsány károgás hatotta-meg
 Ágyán szenderegve, 's nagy zörejjel
 Tört-be egy boszús madár-sereg,
 Andor eszméletlen dőlt ágyára
 Borzadozva mint lész viradtára!

'S a' midőn ébredne mély álmából
 Pusztán állt a' vár, 's a' drága kincs,
 Mit kapott csókája orzásából
 Egy szekrénybe, egy ládába' sincs.
 Megboszulva büszke érzeménye
 Füstbe oszlott pénze, és reménye!
 Beóthy Zsigmond.

K Ü L Ö N F É L E .

T o l l - m a g o k .

XXVII.

Könyvekből meritjük a' dolgok első ismeretét, 's ezek az épületnek materialéji. De az ember-ismeret az építésre tanít — az összehalmazott materialékat rendbe szedni és elrendelni, hogy az után az épület felállhasson.

XXVIII.

Ki magának a' legnagyobb boldogságot ohajtja e' földön: az ohajtsa magának — egy simplexnek önmegelégedését.

XXIX.

Sok úgy nevezett litteratur erősen hiszi az állatok ostobaságát; 's mivel a' toll az ostobaságtól közmondásba jött állatnak része, nem is töri igen fejét, hogy azzal valami okosat írjon.

Garay.

Asszonyi párviadal. Két asszony, Sylvia in Margit és Erauby Róza, kik közül az utóbbik nem ok nélkül volt az első iránt szerelemföltő mult esztendőben párviadalra keltek, 's ugyan az utóbbik az első úgy megsebesíté kardjával, hogy az kevés nap mulva meghalt. Erauby Róza ez okból a' leinster-i assisek elébe idézteték, 's igen nem-galantnak találta, midőn őt az elnök (praesidens) hány esztendő voltáról kérdezé. Egyébiránt Róza az egész férje részére, 's a' Jury őt szabadon ereszté; mert a' bevádlattra nem a' gyilkolás, hanem csak a' párviadal bizonyodott-be, 's mert a' törvény az asszonyok közti párviadalról még eddig nem szóllott.

Kérdő rejtvény.

- 1) Ki volt az, ki e' világon született, 's nem halt-meg, még sincs többé a' világon?
- 2) Mért feketék a' bolhák?

Előbbi rejtvény: Szeged.

Javitás. A' 27-ik számban az előbbi rejtvény megfejtése nem Prága, hanem Pénz.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.